

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Cob/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223201829
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Fulcová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1223201829.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Fulcovej a členiek senátu Mgr. Miriam Plavčákovej a JUDr. Blanky Malichovej, v právnej veci žalobcu: MAJES výťahy a eskalátory, a.s., so sídlom Bojnická 18, Bratislava, IČO: 35 770 732, zastúpený: Kinstellar, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 13, Bratislava, IČO: 35 873 833, proti žalovanému: Ing. T. M., narodenému XX.XX.XXXX, so sídlom B. XX/XXXXX, N., zastúpenému: Jurek, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Páričkova 15, Bratislava, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 26Cb/58/2023-316 zo dňa 25.5.2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 26Cb/58/2023-316 zo dňa 25.5.2023 zrušuje a vec vracia Mestskému súdu Bratislava III na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„I. Súd zabezpečovacím opatrením zriaďuje záložné právo v prospech navrhovateľa na zabezpečenie jeho pohľadávky voči odporcovi na náhradu škody vo výške 323.914,93 Eur k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve odporcu zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie.

A. N., obec Bratislava - Podunajské Biskupice, okres Bratislava II:

- Byt č. XXX., 4. poschodie, vchod č. B. XX, nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXXX, na pozemku parc. č. XXXX/XX, výmera 1347 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ku ktorému prislúcha podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku vo výške 3328/611818,

- Byt č. XXX, 4. poschodie, vchod č. B., nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXXX, na pozemku parc. č. XXXX/XX, výmera 1347 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ku ktorému prislúcha podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku vo výške 6287/611818,

- Nebytový priestor č. V suterén -1, vchod B., nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXXX, na pozemku parc. č. XXXX/XX, výmera 1347 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ku ktorému prislúcha podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku vo výške XXXX/XXXXXX,

- Nebytový priestor č. V suterén -1, vchod B., nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným číslom XXXXX, na pozemku parc. č. XXXX/XX, výmera 1347 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ku ktorému prislúcha podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku vo výške XXXX/XXXXXX.

II. Súd priznáva navrhovateľovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel návrhu žalobcu, ktorý žiadal o vydanie zabezpečovacieho opatrenia.

3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo odôvodnené okrem všeobecných právnych východísk nasledovne:

„20. Po preskúmaní návrhu a listinných dôkazov predložených navrhovateľom (kúpnej zmluvy zo dňa 10.08.2022, interných výdajok, detailu platby zo dňa 30.11.2022, pokladničných výdajok) súd dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil existenciu svojej pohľadávky voči odporcovi na náhradu škody. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. územie A. N. mal súd zároveň za osvedčené, že odporca má v úmysle previesť vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na predmetnom liste vlastníctva, ktorých je výlučným vlastníkom. Otázka ohrozenia exekúcie je otázkou objektívnou. Z pohľadu jazykového výkladu obavu z ohrozenia exekúcie môže vyvolať akákoľvek skutočnosť, nasvedčujúca tomu, že navrhovateľ nebude v budúcnosti schopný účinne vymôcť priznaný nárok. Ustanovenie § 343 C.s.p. ani iný právny predpis nenasvedčuje tomu, že by „obava“ musela spočívať výhradne v už začatom zbavovaní sa majetku odporcom na úkor navrhovateľa. Môže ísť o akúkoľvek skutočnosť svedčiacu o tom, že navrhovateľ nebude v budúcnosti schopný účinne vymôcť svoj súdom priznaný nárok voči odporcovi. V prípade úmyselného zbavovania majetku na úkor veriteľa je takéto konanie postihované aj v rovine trestného práva, avšak v rovine efektívnej preventívnej ochrany veriteľa v civilnom sporovom konaní je dôvodný zásah súdu už v skoršej fáze, a to ak vzhľadom na objektívne skutočnosti hrozí, že vo fáze exekúcie nebude mať povinný relevantné aktíva na uspokojenie oprávneného. Navrhovateľ osvedčil, že odporca sa pokúša zbavovať nehnuteľností, ktoré sú predmetom jeho výlučného vlastníctva. Z navrhovateľom osvedčených skutočností, z ktorých vyplýva, že na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie A. N., že prevod vlastníctva odporcových nehnuteľností je predmetom vkladového konania V-8202/2023 a to na základe kúpnej zmluvy.

21. Na základe uvedených skutočností, ako aj citovaných zákonných ustanovení tak súd dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil splnenie podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a preto súd tomuto návrhu v celom rozsahu vyhovel.

.....

26. Na základe obsahu spisu súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd má za to, že žalobkyňa potrebu neodkladnej úpravy pomerov osvedčila v miere potrebnej pre vyhoviecie návrhu a to predloženými lekáskymi správami a trestným oznámením. Vzhľadom na uvedené, keď žalobkyňa osvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.“

4. Po právnej stránke súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na ustanoveniach § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 343 ods. 1, § 343 ods. 2, § 344 CSP.

5. Proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 26Cb/58/2023-316 zo dňa 25.5.2023 podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý uplatnil odvolacie dôvody, vymedzené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Tieto odvolacie dôvody žalovaný špecifikoval nasledovne:

6. Porušenie práva na spravodlivý proces žalovaný videl najmä v tom, že súd prvej inštancie žalovanému nedoručil návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ako ani žiadnu prílohu, čo mu sťažilo podanie odvolania. V tomto odvolacom dôvode žalovaný namietal nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktoré videl v absencii nasledovného:

- na základe akých skutočností mal súd za preukázané, že existuje dlh žalovaného voči žalobcovi
- či je zriadenie záložného práva primerané svojmu cieľu (komparácia hodnoty údajnej pohľadávky v kontexte hodnoty nehnuteľností)
- na základe čoho vyvodil obavu, že žalobca nebude môcť svoj súdom priznaný nárok vymôcť (keď ani nie je podaná žaloba o zaplatenie)
- na základe čoho mal žalovaný vykonávať úkony zbavovania majetku, keď ani len nevie aký dlh (na základe čoho) a už vôbec nie v akej výške má údajne mať voči žalobcovi.

7. Absencia vyššie označených skutočností má podľa žalovaného za následok, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle 220 CSP (absentuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia), a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces.

8. V napadnutom rozhodnutí podľa žalovaného chýba právne posúdenie dôvodnosti nároku, resp. na základe čoho súd dospel k presvedčeniu, že žalovaný sa zbavuje majetku v dôsledku čoho bude exekúcia ohrozená, keď ani sám nevie, že by nejaký dlh existoval. Bolo potrebné, aby žalobca osvedčil pravdepodobnosť jeho nároku, tento náležite odôvodnil a preukázal, že je splatný a že o ňom žalovaný vie.

9. Podľa žalovaného v konaní nebola preukázaná dôvodnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a zároveň poukázal na to, že konanie ohľadom údajných pohľadávok ani len nezačalo, a teda

dôvodnosť a výška nároku žalobcu doposiaľ preukázaná nebola. Žalovaný ďalej uviedol, že z obsahu spisu vôbec nevyplýva, že žalovaný previedol predmet svojho vlastníckeho práva na tretiu osobu počas konania o zaplatenie dlhu, resp. že by žalovaný vedel o nejakom dlhu. Žalovaný namietal aj to, že z návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, vrátane tvrdenia o predaji nehnuteľnosti ako aj z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ako žalobca ale aj súd dospeli k záveru o nepriaznivej finančnej situácii žalovaného a k tomu, že by prípadná exekúcia na majetok žalovaného mohla byť ohrozená.

10. Pohľadávky, na zabezpečenie ktorých súd nariadil zabezpečovacie opatrenie, žalovaný označil za zjavne nedôvodné a vykonštruované. Žalovaný sa zároveň k dôvodnosti jednotlivých pohľadávok žalobcu podrobne v odvolaní vyjadril.

11. Ďalšia námietka žalovaného smerovala k absencii splatnosti žalobcom tvrdených pohľadávok, pričom poukázal na to, že zabezpečiť sudcovským záložným právom nemožno pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti, pohľadávku, ktorá neexistuje, alebo nie je splatná.

12. Žalovaný poukázal aj na vecno-právne účinky vkladu do katastra nehnuteľností a obligačno-právne následky uzavretia zmluvy, pričom svoju argumentáciu podporil odkazom na Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 254/2016 zo dňa 1. 11. 2016.

13. Žalovaný v odvolaní stručne opísal aj históriu spoločnosti žalobcu a jeho účasti na nej.

14. Záverom žalovaný zhrnul, že v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia musí byť konkrétne peňažná pohľadávka špecifikovaná tak, aby bolo možné identifikovať, že tento peňažný nárok trvá a je dôvodný. Bez osvedčenia dôvodnosti a trvania peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vo vzťahu ku ktorému môže byť ohrozená exekúcia, nemôžu byť splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie, musí súd zohľadniť uvedenú zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej súd zriaďuje zabezpečovacie opatrenie. Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal aj v tomto prípade rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality (Uznesenie ÚS SR sp.zn. II. ÚS 741/2017-20).

15. Podľa žalovaného v danom prípade žalobca podaným návrhom základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neosvedčil, keď sa domáhal jeho nariadenia z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Návrh žalobcu nebol osvedčený takými dôkazmi, z ktorých by vyplývalo úmyselné konanie žalovaného zbavovanie sa jeho majetku na úkor žalobcu (keďže ani sám žalobca netvrdí, že by mal mať žalovaný vedomosť o dôvode a výške). Nepostačuje ani samotné tvrdenia žalobcu o nepriaznivej finančnej situácii dlžníka žalobcu, voči ktorému by mohlo smerovať vymáhanie jeho peňažnej pohľadávky i prípadná exekúcia, a jeho úvahy o možných zámeroch žalovaného v súvislosti s účelom jeho konania, smerujúceho k zmareniu účelu konania o odporovacej žalobe, samo osebe nemôžu byť dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v tejto veci. Ani uzatvorenie kúpnej zmluvy na jeden z bytov žalovaného tiež ešte neosvedčuje zmenšenie majetku žalovaného smerujúce k ohrozeniu prípadnej exekúcie. Uvedená výška uplatňovanej pohľadávky má tiež nepochybne zásadný význam pre zisťovanie primeranosti rozsahu (prípadne zriadeného) záložného práva, čo v danom prípade tiež nezodpovedá zásade proporcionality a išlo by aj o neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaného.

16. Vzhľadom na uvedené dôvody žalovaný konštatoval, že ohrozenie exekúcie (a už vôbec nie dôvodnosť a splatnosť údajných pohľadávok) v konaní nebolo preukázané, a teda neboli dané dôvody na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku podľa § 388 CSP zmenil a návrh zamietol. Zároveň žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

17. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 24.07.2023 tak, že rozporoval všetky skutkové tvrdenia žalovaného uvedené v odvolaní a označil ich za nepodložené a účelové. Zároveň trval na všetkých tvrdeniach, ktoré uviedol v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 27. apríla 2023. Žalobca bol názoru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie je zákonné a riadne odôvodnené, a nie je daný žiadny z odvolacích dôvodov, ktorými žalovaný argumentoval v odvolaní.

18. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu nedoručenia návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalovanému s napadnutým uznesením, žalobca uviedol, že toto by nemohlo samo o sebe zakladať porušenie práva na spravodlivý proces, pretože žalovaný resp. jeho zástupca mohol využiť svoje právo nahliadnuť do spisu v zmysle § 97 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vrátane možnosti nahliadnuť do elektronického súdneho spisu, aby sa oboznámil s obsahom návrhu a reagoval naň v odvolaní.

19. Pokiaľ ide o nedostatky odôvodnenia napadnutého uznesenia tvrdené žalovaným, žalobca uviedol nasledovné:

„(i) Dôvodnosť a trvanie nárokov: Žalobca trvá na tom, že súd v odseku 20. Uznesenia jasne popisuje, na základe čoho dospel k záveru, že Žalobca osvedčil existenciu svojej pohľadávky. Dôvod vzniku pohľadávok je v Návrhu jasne popísaný a podložený listinnými dôkazmi. Podľa § 326 CSP, návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia má obsahovať „opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku“. Túto podmienku Žalobca aj splnil. Okrem toho Žalovaný na viacerých miestach v Odvolaní uvádza, že nároky, ktorým sa má poskytnúť ochrana, musia byť splatné, že dlžník (Žalovaný) o nich musí vedieť a že musia byť uplatnené na súde alebo priznané súdom. Toto však nie je pravda, CSP žiadne takéto požiadavky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nekladie. Z § 343 ods. 3 CSP naopak vyplýva, že len výkon záložného práva môže nastať až potom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdom. Z toho vyplýva, že pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sa nevyžaduje splatnosť alebo vykonateľnosť pohľadávky (nároku), ktorému sa má poskytnúť ochrana. Inak by to zákonodarca explicitne upravil v zákone, tak ako aj v § 343 ods. 3 CSP pre výkon záložného práva.

(ii) Primeranosť: Vzhľadom na výšku spôsobených škôd dokopy vo výške 323 914,93 EUR je nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu ku 2 bytom jednoznačne primerané, tak ako aj Žalobca uvádza v bode 3.3.3. Návrhu. Ako aj Žalovaný uvádza v Odvolaní, nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom Návrhu (ďalej len „Nehuteľnosti“), predal za sumu 201 400 EUR, ktorá je oveľa nižšia, ako suma spôsobených škôd.

(iii) Obava, že exekúcia bude ohrozená: Žalobca trvá na tom, že prevod Nehuteľností, resp. plomba preukazujúca prebiehajúce vkladové konanie vo vzťahu k Nehuteľnostiam, je viac ako dostatočný dôvod pre vyvodenie obavy, že Žalovaný sa zbavuje majetku, a teda že prípadná exekúcia bude ohrozená. Navyše, Žalovaný si je nepochybne vedomý toho, že Žalobca má voči nemu pohľadávky, pretože Žalobca (konajúci prostredníctvom člena predstavenstva, pána V.) si od Žalovaného nárokoval vrátenie 50 000 EUR (pohľadávka popísaná v bode 2.3.4 Návrhu) dňa 9. decembra 2022 osobne aj emailom.

Dôkaz č. 1

Email pána V. G. adresovaný Žalovanému dňa 9. decembra 2022

Táto obava bola opodstatnená a potvrdzuje to aj fakt, že Žalovaný prepísal Nehuteľnosti na pána W. W., trvale bytom F. XX, N., nar. X. O. XXXX. A. W. W. je syn pani G. W., spolupracovníčky Žalovaného, ktorá nadobudla Vozidlo S. za 750 EUR a ktorá zrealizovala platby z účtov Žalobcu v prospech Žalovaného vo výške 55 000 EUR. Žalovaný teda prepísal Nehuteľnosti na osobu z jeho blízkeho okolia, čo potvrdzuje obavu, že mohlo ísť o zbavovanie sa majetku.

(iv) Opis skutkového stavu: skutkový stav je v Uznesení vyčerpávajúco opísaný v bodoch 1. až 4. V konaní o nariadení zabezpečovacieho opatrenia rozhoduje súd len na základe skutočností uvedených v návrhu, preto súd mohol ako skutkový stav uviesť len tie skutočnosti, ktoré uviedol Žalobca v Návrhu.“ 20. V ďalšej časti svojho podania žalobca doplnil ďalšie skutkové okolnosti k pohľadávkam, na zabezpečenie ktorých žiadal vydať zabezpečovacie opatrenie. Žalobca trval na tom, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a že nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k ním označeným nehnuteľnostiam bolo primerané vzhľadom na výšku spôsobených škôd.

21. Žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a zaviazal žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania žalobcovi v rozsahu 100%.

22. Na vyjadrenie žalobcu zo dňa 24.07.2023 reagoval žalovaný podaním zo dňa 8.8.2023, pričom k svojej skoršej argumentácii doplnil nasledovné:

23. Žalovaný poukázal na ústavnoprávne predpoklady nariadenia zabezpečovacieho opatrenia.

24. Ďalej žalovaný poukázal na to, že žalobca si v konaní uplatňoval nárok, ktorému žiadal priznať súdnu ochranu procesným prostriedkom zabezpečenia smerujúcim k úprave pomerov strán, ktorého účelom by malo byť uspokojenie jeho nárokov, ktoré nijakým spôsobom neosvedčil. Tieto nároky vyplývajú podľa žalovaného len z jeho tvrdení a z dokumentov, ktoré si sám podpísal. Ani v jednom prípade nepredložil žiaden relevantný dokument, z ktorého by údajné - tvrdené škody mali vyplývať. Teda listiny, z ktorých by vyplývalo, že žalovaný konal protiprávne a v dôsledku toho mu vznikla nejaká škoda v konkrétnej výške. V tomto smere podľa žalovaného neobstojí ani tvrdenie, že došlo k neoprávnenému vyplateniu sumy, osobitne v situácii, ak nebolo sporné, že dochádzalo k plateniu existujúceho záväzku, len žalobca sa domnieval, že mal byť uspokojený „inak“. Za neosvedčené žalovaný považoval aj ostatné nároky, ktorých ochranu si žalobca v konaní uplatnil. Žalovaný bol názoru, že za stavu vyplývajúceho z obsahu návrhu a jeho príloh je zrejmé, že žalobca neprodukoval také skutočnosti a dôkazy, ktoré pri postupe

ich hodnotenia viedli k výsledku, že osvedčované skutočnosti (rozumej skutočnosti o žalovateľnej pohľadávke) sa javia nanajvýš (vysoko) pravdepodobné (viď v tomto napr. aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/5/2012 <..

25. Žalovaný bol názoru, že žalobca neosvedčil dôvodnosť ním tvrdeného nároku, jeho splatnosti, či neozrejml prečo doteraz sa ani len neobrátil na súd, keďže to považuje za zásadné z hľadiska rýchlosti, či ujmy. Taktiež ani len netvrdil, že navrhovaný spôsob zabezpečenia jeho pohľadávky vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke spĺňa princíp proporcionality a z akých dôvodov to tak má byť, ale na preukázanie takýchto skutkových okolností nepredložil žiaden dôkaz, prípadne nepredložil súdu žiadne skutkové tvrdenia, z ktorých by takýto záver bolo možné urobiť.

26. Podaním zo dňa 21.06.2023 Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom Ružová dolina 27, Bratislava zaslal súdu prvej inštancie oznámenie (doručené mu dňa 07.07.2023), v ktorom uviedol nasledovné:

„Dňa 26.05.2023 bolo Okresnému úradu Bratislava, katastrálnemu odboru (ďalej len „Okresný úrad“) doručené na zápis do katastra nehnuteľností Uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. 26Cb/58/2023-316 zo dňa 25.05.2023, ktorý Okresný úrad zaevidoval pod číslom konania Z-8321/2023. Okresný úrad predloženú listinu preskúmal podľa ustanovení § 36 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) a dospel k záveru, že nespĺňa podmienky na zápis do katastra nehnuteľností.

Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 katastrálneho zákona, Okresný úrad posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či neobsahuje náležitosti podľa tohto zákona.

Podľa údajov katastra nehnuteľnosti Ing. T. M., nar. XX.XX.XXXX nie je evidovaný na LV č. XXXX v kat. úz. A. N. ako vlastník uvedených nehnuteľností.

Citované nehnuteľnosti boli prevedené v prospech tretej osoby.

Na základe vyššie uvedeného predložená listina nie je spôsobilá na vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností.“

27. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalovaného, ďalšími vyjadreniami dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

28. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

29. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

30. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

31. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

32. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

33. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

34. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

35. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

36. Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

37. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

38. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

39. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

40. Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

41. Podľa § 389 ods. 2 CSP, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

42. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Súd by mal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

43. Neodkladné/zabezpečovacie opatrenie je svojím charakterom výnimočným a mimoriadnym prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k dočasnej úprave pomerov a k ovplyvneniu správania účastníkov konania, predovšetkým však k ochrane pred takým konaním účastníkov konania, ktoré bezprostredne hrozí alebo trvá a má za následok hrozbu alebo vznik ujmy (materiálnej ako aj nemateriálnej) na strane iného účastníka konania. Neodkladné/zabezpečovacie opatrenie sa považuje za výnimočný prostriedok najmä preto, lebo pri jeho nariadení súd zásadne nevykonáva dokazovanie, účastníci konania nemusia byť pred jeho nariadením vypočutí a napokon uznesenie o nariadení neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia je vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť.

44. Rozhodnutie o nariadení neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia má dočasný charakter, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky, pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter.

45. Súd pri posudzovaní návrhu na nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia vychádza najmä zo skutočností uvádzaných v návrhu na jeho nariadenie. Návrh na nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia musí obsahovať náležitosti podľa § 325 a § 326 CSP. Navrhovateľ neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia musí teda najmä tvrdiť a zároveň aj dostatočne osvedčiť existenciu nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a odôvodniť a osvedčiť potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania resp. odôvodniť a osvedčiť obavu, že exekúcia bude ohrozená.

46. Skutočnosť, že súd v zmysle § 329 ods. 1 CSP môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, zakladá potrebu vysokej presvedčivosti samotného návrhu na nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia. Povinnosťou súdu je dôsledne vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý, či obsahuje tvrdenie ako aj osvedčenie všetkých zákonom predpokladaných skutočností. Zákon ukladá navrhovateľovi neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia povinnosť hodnoverne osvedčiť nielen potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, ale aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, čo môže navrhovateľ neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkazmi a kvalifikovanou právnou argumentáciou.

47. Nárok, ktorému sa má neodkladným/zabezpečovacím opatrením poskytnúť ochrana, pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia prostredníctvom

označených dôkazov. Osvedčenie skutočností, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia, sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu priložených listín. Uvedený postup predpokladá platná právna úprava (§ 329 ods. 1 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia, ktorým je flexibilné a rýchle riešenie situácie vyžadujúcej si v prípade potreby okamžitý zásah súdu.

48. V prejednávanej veci podal návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca bez podania žaloby vo veci samej (a konanie o takejto žalobe v tom čase a pravdepodobne ani v súčasnosti neprebíha ani na inom súde) a domáhal sa nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovaného, a to z dôvodu ním tvrdenej obavy, že budúca exekúcia na vymoženie ním špecifikovaných dovedy nejudikovaných pohľadávok bude ohrozená.

49. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v prípade rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení vyžaduje odôvodnenie jeho zákonných predpokladov, ustanovených najmä v § 324 ods. 1, § 326 ods. 1 a § 343 ods. 1 CSP, t.j. vyhodnotiť dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a dôvodnosť obavy, že exekúcia bude ohrozená. Popri tom je potrebné vyhodnotiť aj kritériá efektívnosti, (teda či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia domáha) a primeranosti (teda či právne účinky zabezpečovacieho opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah).

50. Odvolaním napadnuté rozhodnutie podmienky kladené na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia špecifikované vyššie nespĺňa.

51. S otázkou dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana sa súd prvej inštancie vysporiadal nasledovným spôsobom: „Po preskúmaní návrhu a listinných dôkazov predložených navrhovateľom (kúpnej zmluvy zo dňa 10.08.2022, interných výdajok, detailu platby zo dňa 30.11.2022, pokladničných výdajok) súd dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil existenciu svojej pohľadávky voči odporcovi na náhradu škody.“ Súd prvej inštancie teda nijakým preskúmateľným spôsobom dôvodnosť pohľadávky žalobcu nevyhodnotil. Za takéto vyhodnotenie v žiadnom prípade nie je možné považovať skôr citovaný záver súdu prvej inštancie.

52. Vo vzťahu k otázke dôvodnosti obavy, že budúca exekúcia pohľadávky žalobcu bude ohrozená je potrebné dať za pravdu žalovanému, že samotná skutočnosť, že žalobca previedol nehnuteľnosti, ku ktorým žalobca požaduje zriadenie záložného práva zabezpečovacím opatrením, sama o sebe neodôvodňuje obavu ohrozenia budúcej exekúcie. V danom prípade bolo potrebné zhodnotiť aj ostatné známe majetkové pomery žalovaného, teda či dotknuté nehnuteľnosti sú jediným majetkom žalovaného, z ktorého bude možné tieto pohľadávky uspokojiť, čo súd prvej inštancie neurobil. K tomu však absentovali akékoľvek skutkové tvrdenia zo strany žalobcu a zároveň akékoľvek dôkazy na osvedčenie týchto tvrdení. V prípade ak súd prvej inštancie nemal za osvedčené skôr uvedené skutočnosti, nemohol odôvodnene dospieť k záveru, že budúca exekúcia môže byť akýmkoľvek spôsobom ohrozená.

53. Nad rámec vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že nepreskúmateľným je aj konštatovanie súdu prvej inštancie o úmyselnom zbavovaní sa majetku na úkor veriteľa. Uvedené totiž vyžaduje, aby dlžník mal vedomosť o vymáhanej pohľadávke a aby konal s cieľom vyhnúť sa jej zaplateniu. Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by žalovaný mal vôbec vedomosť o celom rozsahu žalobcom tvrdeného nároku.

54. Čo sa týka odôvodnenia ostatných podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ani týmto súd prvej inštancie nevenoval náležitú pozornosť a ich splnenie riadne neodôvodnil. V napadnutom rozhodnutí ďalej úplne absentuje:

- vyhodnotenie kritéria primeranosti, čo v prejednávanej veci predstavuje minimálne vyhodnotenie pomeru hodnoty zabezpečovanej pohľadávky a hodnoty nehnuteľností, ku ktorým bolo zriadené zabezpečovacie právo

- vyhodnotenie kritéria efektívnosti, čo v prejednávanej veci predstavuje vyhodnotenie toho, či v čase prebiehajúceho konania o vklade vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania, je vôbec realizovateľné zo strany katastra nehnuteľností vykonať požadovaný zápis

55. Na základe skôr uvedeného je potrebné konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje preskúmateľné posúdenie a závery o vyššie špecifikovaných zákonných predpokladoch rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení. Z uvedeného dôvodu je potrebné konštatovať, že bol naplnený odvolací dôvod, vymedzený v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

56. Ako dôvodnú odvolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaného o tom, že mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil uplatňovanie jeho procesných práv do tej miery, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to v dôsledku toho, že mu spolu s napadnutým rozhodnutím nebol doručený návrh na vydanie zabezpečovacieho opatrenia.

57. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae. Ustálená judikatúra ESLP uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody na prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces.

58. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

59. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

60. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci dal po vyhotovení napadnutého rozhodnutia iba pokyn na doručenie odvolaním napadnutého rozhodnutia, nie však návrhu na jeho vydanie a teda svojím postupom v danom prípade porušil ustanovenie § 331 ods. 1 CSP, ktoré je potrebné na vec aplikovať v súlade s § 344 CSP. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, či žalovaný mal aj inú možnosť sa s týmto návrhom oboznámiť, ako tvrdil žalobca. Toto pochybenie neumožňuje odvolaciemu súdu dospieť k inému záveru ako k tomu, že aj v dôsledku tohto pochybenia súdu prvej inštancie bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

61. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je z vyššie uvedených dôvodov nepreskúmateľné a zároveň súd prvej inštancie porušil vyššie označené kogentné ustanovenie Civilného sporového poriadku, pričom nešlo o nedostatky, ktoré by mohol odstrániť tento súd, odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil v celom rozsahu a podľa § 391 ods. 1 CSP rozhodol o vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

62. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní opätovne zhodnotiť splnenie podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, tak aby jeho nové rozhodnutie spĺňalo kritériá preskúmateľnosti, pričom bude podľa § 391 ods. 2 CSP rešpektovať vyššie uvedený názor odvolacieho súdu. Pri svojom rozhodnutí o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie zohľadní aj skutočnosť, že podľa vyjadrenia príslušnej správy katastra žalovaný už nie je vlastníkom dotknutých nehnuteľností. Pred vydaním nového rozhodnutia súd prvej inštancie zároveň doručí obom procesným stranám všetky relevantné podania, ktoré sú obsahom súdneho spisu a dosiaľ im neboli doručené, vrátane oznámenia správy katastra a umožní im vyjadriť sa k nim.

63. O náhrade trov odvolacieho konania o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho rozhodnutia rozhodne v zmysle § 262 ods. 1 C.s.p. súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie končí.

64. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu nadriadeného súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).